

Formerne er af en anden verden, og man tænker skulpturer, før man tænker møbler, men for den autodidakte designer og møbelsnedker **Morten Stenbæk** handler det netop om at finde den ideelle balance mellem form og funktion, elegance og ergonomi. De ekspressive møbler tager form inde i den tidligere bluesmusikers snirklede hoved. Idéerne materialiserer sig på håndgjorte skitser, og det hele får krop i et lille værksted i udkanten af Aarhus, hvor alt i sidste ende handler om en fin fornemmelse for materialernes iboende potentiale, øjemål og proportioner. Resultatet af de mange timers håndarbejde er møbler med masser af attitude og schwung, som finder vej til kræsne privatkunder, arkitekter med specialopgaver og gallerier i New York.

DE SKULPTURELLE MØBLER tager langsomt form fra det rå træ over groft formede figurer for til sidst at ende som en forfinet form, hvor træets årer står tydeligt frem og føjer en ekstra dimension og dybde til møblet.

DEN MEST OMFATTENDE BESTILLING, Morten Stenbæk har haft, er denne tipersoners spisetue, hvor de kreative muligheder, som fri form-laminerings-teknikken giver, er blevet udnyttet optimalt. Inspirationen til bordets skulpturelle stel stammer bl.a. fra grove græsarters vækst.

MØBLER MED MEGET MERE

af SUSANNE HOLTE

Duften af træ rammer næsefløjene, straks man træder ind i det forholdsvis beskedne værksted, der er rammen om Morten Stenbæks daglige virke. Her hænger værktøj og skabeloner på væggene. Hylderne rummer små modeller af nogle af de møbler, som giver genklang helt til New York og Tokyo. Stakke af træ, skruetvinger, bukke, save og fileredskaber indikerer, at man er på besøg hos en møbelsnedker, men her hører alle gængse forestillinger også op, for den autodidakte designer og møbelsnedker har sin helt egen arbejdsmetode. Her er ingen computer eller smarte tegneprogrammer. Alt skitseres i hånden, og frem for alt foregår alle kreative processer oppe i hovedet på Morten Stenbæk, der selv benævner sin fremgangsmåde som en øje til hånd-metode. Han arbejder intuitivt med et stærkt blik for både de helt små detaljer og møblets endelige silhuet. Det er på én gang en meget kontrolleret proces og en slags improvisation, hvor man forlader sig så meget på sine færdigheder, at man vover at sætte dem fri – en metode, som Morten Stenbæk kender fra sine mange år som bluesmusiker, en fortid, som han bærer med sig på overarmen, hvor der med blått blæk er tatoveret “Blues is King”.

Den nye konge i Morten Stenbæks kreative univers er træet, både det laminerede og det massive, hvor det første giver ham næsten ubegrænsede muligheder for at bøje, glide og skabe former af helt overnaturlig karakter. Han evner at tilføre det organiske materiale nye plastiske egenskaber, og han forfiner og udfordrer hele tiden det formmæssige udtryk, dog aldrig på bekostning af siddekomfort og brugsværdi.

– Der er ingen modsætning mellem stor skulpturel værdi og funktion, hævder Morten Stenbæk, der har lagt musikken på hylden til fordel for møblerne. Den første stol blev til i 2010. Det var en lænestol med formspændt ryg og flagline, som var meget skandinavisk i sit udtryk. Stolen solgte pænt, og overskuddet blev investeret i værkstedet, på bedre maskiner og værktøj.

– 2014 blev på mange måder et vendepunkt, både stil- og ambitionsmæssigt. Jeg faldt på nettet over den amerikanske møbelmager Sam Maloof (1916-2009), der opnåede verdensberømmelse for sine organiske formede møbler, ikke mindst gyngestole. Maloofs gyngestole har inspireret mange, også amerikanske Hal Taylor, der har skabt egne fortolkninger af den kendte Maloof Rocker. Han laver workshops og bøger om arbejdsmetoden. Maloof har også selv skrevet en bog om gyngestolen, og der er opstået en hel kultur omkring fremstillingen af denne særlige stol – en kultur, som jeg nu også er en del af, omend den ikke fylder så meget i mit univers længere, fortæller Morten Stenbæk, der fremstillede sin helt egen version af gyngestolen efter at have købt Hal Taylers bog og selvfølgelig med Hals velsignelse. Hal Taylor var imponeret over Morten Stenbæks nye detaljer, og dialogen mellem dem har siden ført til et venskab.

– For mig var det vejen til et helt nyt udtryk, som måske ikke taler ind i en skandinavisk fortælling, men som dog på nogle stræk fx korresponderer med Finn Juhls formsprog. Min version af Maloof Rockeren samt en række beslægtede design blev det springbræt, der sikrede, at jeg fra 2016 fik mulighed for at leve af min passion. En stor bestilling på min spisestuestol Flamingo Beak gav mig i første omgang mod på at tage orlov fra mit civile job, fortæller Morten Stenbæk, der hurtigt kappede den sidste livline, og som siden har haft en fyldt ordrebog og en arbejdsuge, der godt kan runde 100 timer.

Spisestuestolen er stadig en del af kollektionen, og der er løbende bestillinger på den blødt formede stol i massiv ask eller valnød. Sideløbende udvikler Morten Stenbæk sit visuelle udtryk, og han vedkender sig gerne inspiration fra bl.a. den amerikanske møbelkunstner Wendell Castle, som har løftet møbelkunsten til et helt nyt niveau. Den irakiske arkitekt og designer Zaha Hadids flydende former er en anden inspirationskilde.

– Vi arbejder i det samme organiske univers, hvor det er de skulpturelle former, der dominerer, og ligesom jeg lader mig inspirere af andre, så oplever jeg nu også at blive krediteret på Instagram af kolleger. Det hele handler i sidste ende om at udnytte de muligheder, som de helt specielle teknikker åbner for, siger Morten Stenbæk.

– Jeg lader mig glad og gerne inspirere af nye teknikker og udtryk, men jeg arbejder hele tiden på at skabe mit eget sprog med fokus på et organisk og skulpturelt udtryk med elegante linjer. For mig handler det om bløde overgange og et ubrudt flow, men jeg kigger også gerne på naturens former: blade, stilke, grene, græsser, vand, bølger og dyr. Ikke sådan én til én, men mere som et formmæssigt princip, som jeg ubevidst bærer med mig. Jeg stræber altid efter skønheden, og der findes former, der pleaser øjet, og som har en indlejret harmoni, forklarer Morten Stenbæk. Han understreger, at en stor del af inspirationen kommer fra materialet og udspringer af teknikken. For øjeblikket arbejder Morten Stenbæk meget med fri form-laminering, en teknik som er svær at meste, og som kort sagt er formbøjning i 3D frem for almindeligvis 2D. Her opstår idéerne ofte, når han eksperimenterer med forskellige bøjninger og vrid.

– Målet er altid at finde et design, hvor der er balance mellem detaljer og silhuet, et design, som har en energi, der peger i en bestemt retning. Det er også vigtigt for mig, at møblerne rummer en indlysende funktion. Et skulpturelt bord skal fx kunne erstatte et normalt sofa- eller spisebord, og en skulpturel stol skal overraske med en god siddekomfort – også uden polster, understreger Morten Stenbæk, der netop er blevet færdig med et stort spisebord med tilhørende stole, som han kalder DeleciaCurv. Møblerne, der er blevet til på bestilling, er netop fremstillet ved hjælp af fri form-laminering. Morten Stenbæk er meget stolt af resultatet, og betegner selv sættet som et eksempel på en helt ny vej.

– Bestillingerne er gennem tiderne kommet mange steder fra, lige fra den enlige skolelærerinde, der har sparet sammen til at få noget unikt, og til de eksklusive gallerier og indretningsarkitekter i New York, hvor størstedelen af bestillingerne kommer fra i dag, uddyber Morten Stenbæk, der bl.a. har sine design repræsenteret hos Studio Tashtego. Den danske møbeldesigner har også leveret tre unikke one of a kind-borde til en Louis Vuitton-flagship store i Ginza-distriktet i Tokyo. Det er sket via de amerikanske indretningsarkitekter Peter Marino Architect, der ligesom mange andre har spottet Morten Stenbæk på Instagram, hvor han lægger sine kreationer op.

Her kan man finde forskellige møbeltyper og lamper. Det er dog stolen, der står Morten Stenbæks hjerte nærmest.

– Stolen er mit favoritmøbel. Den giver mulighed for at udfolde sig kreativt, og så er der noget fascinerende over, at det er et møbel, som er i tæt kontakt med kroppen. En ekspressiv stol er også let at integrere i et hjem, hvorimod et skulpturelt bord virkelig kræver mod, siger Morten Stenbæk, der gerne går en ekstra mil for at overbevise sine kunder om, at de skal udvise netop det mod. ■

DELECIACURV LOUNGE er den første stol, hvor Morten Stenbæk har anvendt fri form-laminering. Idéen har været at skabe en rummelig stol med et let og organisk udtryk. Stolen fungerer i praksis som en énpersons sofa, hvor det store buede kopstykke giver rum til mange siddestillinger. Under den strømlinede polstring er sædet udstyret med elastiske gjorde, der sikrer et blødt sæde trods en lav polstringsprofil. **KONCEPTET** bag Columnea-serien tager udgangspunkt i en klassisk søjle med skulpturelle udskæringer. Komplexiteten af udskæringerne varierer fra bord til bord. På Columnea No.8, der er udført i valnød med delvis sort bejdse, har Morten Stenbæk arbejdet med fine distinkte linjer for at understrege den vredne spiralform. **FLUCTUS-BORDET** (fluctus betyder bølge på latin) er kendetegnet af en bølgende form, som Morten Stenbæk har gjort brug af i forbindelse med unikaborde til bl.a. Louis Vuitton i Ginza, Tokyo. Det viste bord, Fluctus 1, er udført i hvidolieret ask. **FLAMINGO BEAK** var den første stol, som Morten Stenbæk designede efter at have overgivet sig til det organiske formsprog. Idéen var at skabe en stol med god komfort og mulighed for forskellige siddestillinger. Der ligger mange timers arbejde i det smukke kopstykke, der som alle andre møbler udskæres med diverse håndholdte værktøjer. Ensartet repetition er meget vigtig ved denne stol.

